

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи науково-дослідної роботи

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво

Галузьзнань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результатив навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи науково-дослідної роботи
Викладач (-і)	Сем'яник Оксана Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 523429
Е-mail викладача	oksanasemyanik@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредитів ECTS
Посилання на сайт Дистанційно гонавчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на лекційних, практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст навчання дисципліни «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації, «бакалавр» спеціальністю 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з дизайну образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва</p> <p>Дисципліна «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» у навчальному плані належить до циклу професійної підготовки, дисципліни за вибором ВНЗ і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу. Засвоєння студентами основоположних знань у галузі наукових досліджень з метою залучення їх до поточної і майбутньої науково-дослідної роботи в процесі дослідження.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ та методології курсу «Основи науково-дослідної роботи»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей науково-дослідної роботи; - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - терміни та поняття науково-дослідної роботи, класифікацію науково-дослідних робіт; - види та напрямки наукових досліджень у спеціальній освіті; - інформаційні основи науково-дослідної роботи, методи пошуку наукової інформації; - алгоритм побудови наукового дослідження; - поняття про об'єкт і предмет наукових досліджень; - методологію наукових досліджень, характеристики і можливості використання педагогічних і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи; - етапи, види, структуру і тривалість педагогічного експерименту; - способи формування груп для проведення педагогічного експерименту; - особливості і алгоритм оформлення наукової роботи. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися сучасними джерелами наукової інформації; - ставити мету, визначати завдання і гіпотезу досліджень; - планувати та проводити експеримент; - оформляти роботу згідно вимог, що пред'являються, готувати доповіді, тези та матеріали статей. 	

- застосовувати у практичній діяльності отримані знання, використовувати педагогічні і супутні методи наукового дослідження у написанні кваліфікаційних робіт.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності

- Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.
- Комунікативна - здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.
- Інформаційно-цифрова компетентність - здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.
- Контрольна - здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.
- Управлінська - здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки.

Фахові (предметні) компетентності

- Здатність володіти операційною системою Windows, як засобом управління інформацією, а також видами комп'ютерної графіки, растровими графічними та векторними редакторами.
- Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.
- Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

Результати навчання

- Формування інтегральної компетентності-здатність та готовність до вирішення нестандартних проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки
- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
- формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати
- здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування

<p>навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність виявляти творчі здібності учнів, прогнозувати та сприяти особистісному розвитку на основі їх творчо-художніх досягнень - виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації - виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки - здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні можливості, спонукати до самореалізації та самовдосконалення - здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах та позашкільних закладах 					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальн акілкість годин		
лекції			16		
Семінарські заняття/ практичні / лабораторні			16		
Самостійна робота			58		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рікнавч ання)	Нормативний / вибірковий		
VI	014.12.CO.OM	III	За вибором ВНЗ		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. Наука та її роль у розвитку суспільства.	лекційне	4,8,11,12,13	2		згідно з розкладом
Тема № 2. Наукове дослідження. Етапи наукового дослідження	лекційне	2,4,8,11,12	2		згідно з розкладом
Тема № 3. Методологічні основи наукового знання.	лекційне	1,4,6,7,8	2		згідно з розкладом
Тема № 4. Вибір напрямку й планування науково-дослідної роботи. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень і формулювання висновків.	лекційне	4,8,9,11,13	2		згідно з розкладом
	практичне		12	30б.	
Тема № 5. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка.	лекційне	4,8,9,12,13	2		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	
Тема № 6. Загальні вимоги до науково-дослідної роботи.	лекційне	4,8,9,11,13	2		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом			

	<p>поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Максимальний бал за виконання певної практичної роботи або успішної теоретичної відповіді–5 балів:</p> <p>5 б. одержує студент, який старанно підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, вільно володіє матеріалом теми заняття;</p> <p>4 б. одержує студент, який належним чином підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, проте допускає певні неточності;</p> <p>3 б. ставиться студентові, який підготувався до практичної роботи. При виконанні практичних робіт студент виконує роботу за зразком (інструкцією), але з помилками;</p> <p>2 б. ставиться студентові, який не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, але виконав певні завдання під час практичної роботи;</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота виконується у формі реферату. Структура реферату містить такі елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • титульна сторінка, • план, • вступ, • основна частина (розділи, пункти і підпункти), • висновки, • список використаних джерел, • додатки. <p>Титульний аркуш містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад; назву вищого навчального закладу; назву кафедри, де виконана робота; курс, групу, факультет, прізвище, ім'я, по батькові автора;</p>

	<p>Після титульного аркуша розташовується зміст (план) (аркуш не нумерується), в якому містяться назви розділів і параграфів та вказуються сторінки (інтервал - 1,5).</p> <p>Зміст (план) наукової праці повинен відповідати вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теми кожного розділу однакові за важливістю а самі розділи – приблизно однакові за обсягом; • варто охоплювати весь матеріал, що відноситься до теми, але нічого зайвого; • теми і зміст окремих розділів не повинні «накладатися»; • жоден із пунктів плану не може повторювати назви роботи. <p>Вступ обсягом 1-2 сторінки. У ньому обґрунтовують актуальність обраної теми, оцінюють стан дослідження наукової проблеми, формулюють мету і визначають завдання реферату, дають короткий загальний огляд наявної літератури і використаних джерел.</p> <p>За змістом реферат може бути аналітичним оглядом історії вивчення питання (що нового вніс той чи інший дослідник) або сучасного її стану, критичним аналізом наукової дискусії (зіставлення різних підходів до вирішення наукової проблеми), а також у вигляді розгорнутої рецензії конкретної наукової роботи. Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням. Послідовно розкривати всі передбачені планом питання, обґрунтовувати, пояснювати основні положення, підкріплювати їх конкретними прикладами і фактами.</p> <p>Висновки – самостійна частина реферату. У них потрібно висвітлити такі аспекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи; • перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню; • визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви. Обсяг висновків – 1-2 сторінки.
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену. Екзамен - форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної

проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрами навчальних структурних підрозділів. Екзамен виставляється за результатами письмової роботи студента та захисту всіх видів робіт, виконаних впродовж усього семестру, передбачених навчальною програмою. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.

7. Політика курсу

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендо ваналітература

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002. – 480с.
2. Гаврилов Е.В. Дмитриченко М.Ф. Технологія наукових досліджень і технічної творчості Доля В.К. – К.: Знання України, 2007. – 318с.
3. Єріна А.М. Організація вибіркових обстежень: Навч. посібник. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с.
4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. – Вид. 2-е, доп. І перероб. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208с.
5. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
6. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. / О.В. Крушельницька – К.: Кондор, 2003. – 192с.
7. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.
8. Петрук В.Г. Володарський, Є.Т. Мокін В.Б. Основи науково-дослідної роботи .- Вінниця, 2006.- 144с.
9. Пілюшенко В.Л. Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб.,– К.: Лібра, 2004. – 344с.
10. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель// Інтелектуальна власність. – 2001. - №3.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua – Назва з екрана.
12. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс]: [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org . – Назва з екрана.
13. Український інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: УІПВ, 2017. – Режим доступу: <http://www.uipv.org> – Назва з екрана.